

Rud. Pečjak
Mikica Mokica

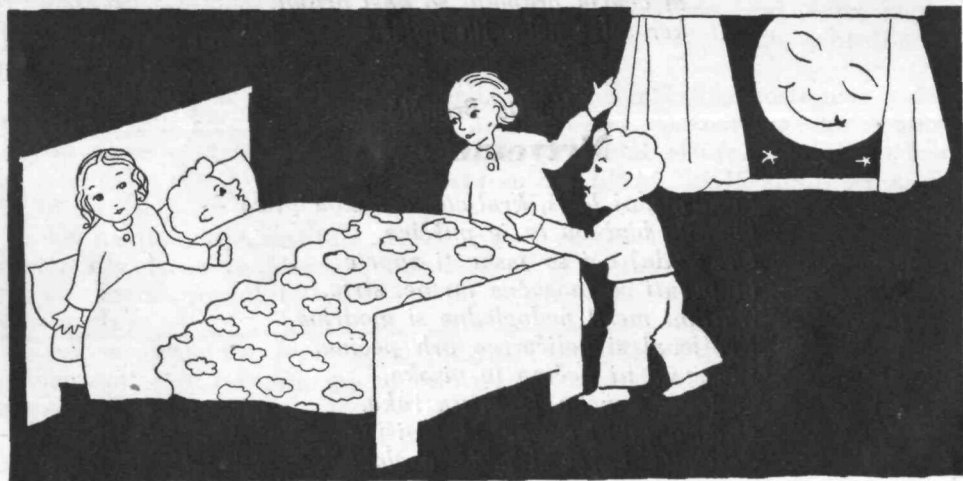
1.

Skozi eno okence gleda v sobo mož z lune, skozi drugo zvezdice. Mamica je privila luč, pokrižala otroke in molila z njimi »Angelček božji«.

Tudi Mikica je molila in gledala mamico. Mamica ji je rekla, naj gleda rajši angelčka varuha nad posteljico.

Mamica je še enkrat popravila otrokom odeje in jim velela, naj zaspijo.

Mikica Mokica ne spi. Mikica je poredna, Mokica je razposajena. Mikica klepeta, Mokica žlobudra. Žlobudra o metuljčkih, murnčkih, levih in nosorogih, žlobudra križem kražem, kar ji pač pride na jezik.

Mamica je huda.

In ker ne spi Mikica, ne spi Videk, ne spi Lenkica, ne spi Ančica. Vsi so razposajeni, vsi žlobudrajo. Videk pripoveduje pravljico, ki jo je sam zložil. O hrošču, ki je konja požrl. Seveda je poprej hrošč hitro strašno zrastel. Lenka pripoveduje o fantku, ki je med bliskom in gromom z neba padel. Ko je zrastel, ga je zopet oblak vzela. Ančica pa pripoveduje o punčki, ki so ji zrastle peruti in je s ptički odletela v neskončne daljave.

Mamica se je vrnila v sobo. Mamica je bila huda, ker njeni otroci zaspali nočejo.

Drug na drugega se izgovarjajo, najbolj pa na Mikico. Seveda, ker je najmanjša in se ne zna dovolj hitro braniti.

Vsi so utihnili. Vendar spanec nikakor še noče priti in jih zazibati v sladke sanje.

»Mamica, jaz bi bila pa rajši metuljček kakor tvoja punčka,« je začebljala iz svoje postelje Mikica.

»Mikica,« jo je pokarala mamica.

»Mokica,« se je oglasil atek iz druge sobe.

»Viš, zopet je začela Mikica,« je začivkala Ančica.

»Mikica, zakaj bi bila rajši metuljček — zakaj bi bila? ...«

»Da bi medek srkala.« In obliznila se je z jezičkom.

»Kdo bi te pa spančkat nosil — kdo bi te nosil?«

»Perutke ...«

»Kje bi pa spančkala? Povej, kje bi spančkala,« se je oglasilo iz Vidkove postelje.

»V trobentici.«

Vsi so se zasmeli, najbolj pa atek v drugi sobi.

»Pa bodi rajši čebelica, Mikica. Čebelice — te imajo med. Ves dan samo med ližejo, nič drugega ne delajo,« jo je sladko podražila Lenčica.

»Bom pa čebelica.«

»Neumnica. Čebelice vendar ne jedo medu, ampak ga samo nosijo,« je važno in moško razsodil Videk.

»Potem pa ne bom čebelica.«

»Saj ni res,« se je sončno zasmejala Lenkica.

»Pa je, pa je ...«

Vsi so utihnili.

»Jaz pa bi bila najrajši tička lastavička, da bi letela gledat leve, tigre, slone, nosoroge in povodne konje,« je začvrčukala Lenčica.

»Jaz pa ribica, da bi se kar naprej kopala,« je skoraj zapela Ančica.

»Jaz pa lev, tiger ali pa ris, da bi vse bežalo pred menoj,« se je repenčil Videk. »Hu-hu-huhu,« je zatulil v postelji in pokazal kremplje.

»Jaz pa bi bila najrajši metuljček in čebelica, da bi medek lizala,« se je sladko zasmejala Mikica, kakor bi že medek srkala.

Mamica je zopet huda. Ta mamica.

»Kaj danes res ne boste zaspali in ne boste! Kakšni ste vendar! Jutri boste pa spali kakor polhi.«

»Mamica — že mežim — že mežim — že očke skupaj tiščim —« je začivkala Mikica.

»Že mežim — že mežim — že očke skupaj tiščim —« je zagostolelo iz vseh posteljic.

»Že mežim —«

»In temco lovim —«

»Zdaj pa spim —«

Mož z lune gleda v sobo skozi drugo okence.

Mikica je zaspala. Mikica se drži na smeh.

Mamica je prišla v sobo, potih, potih. In je poljubila Mikico. »Metuljček bi bila rajši kakor moja punčka. Ali pa čebelica, da bi medek lizala. Ti punčka muckasta ti.« In je še enkrat poljubila Mikico.

Mikica spi.

Mož z lune zna pričarati bajne sanje. Mož z lune raste, raste, da ga je polno vse nebo.

Mikica Mokica lovi po vrtu metuljčke. Ves vrt jih je poln. Toliko in tako lepih metuljčkov ni še nikoli videla. — Kakšne perutke: rumene, modre, bele, rdeče, rjave, zelene. In še celo cekinasti metuljčki.

»Mikica, spat!«

Joj!

»Mamica — Mikica metuljčke lovi — cekinaste... Koliko je cekinastih... Jaz bi bila tudi rada metuljček.«

»Ti punčka muckasta, ti!«

Mikica Mokica beži, da bi je mamica ne ujela.

»Mikica, spat!«

Mikica beži — beži. Mikica zleti — zares zleti. Mikica je metuljček, lep metuljček, ki ima modro kapico in rdeče perutke. Punčka Mikica Mokica je imela tudi modro kapico in rdeče krilce.

Mikica se smeje, smeje — saj leti, leti — po samih sončnih žarkih leti. Metuljček z rdečimi perutki in modro kapico se smeje, smeje: vse drugače vidi kakor punčka z modro kapico in rdečim krilcem. Metuljčki so vsi večji in bolj modri, bolj rumeni in cekinasti. Jemnastana. In rožice — kako so velike in lepe in kako dobro jih vidi. Mamica pa je naravnost neznansko velika. Saj bi se je zdaj skoraj bala, ko je ona tako majhen metuljček.

Mikico je stisnilo pri srčku, zbolelo.

»Mikica!«

»Mamica!«

Mikica jo je slišala, mamica pa je ni slišala. Metuljčki govorijo tako na tenko, da jih mi ne slišimo.

»Metuljčki — ljubi moji metuljčki — dajte, povejte — kje je tista punčka — tista mala punčka, ki je imela modro kapico in rdečo suknjico —«

»I, kaj me ne vidiš — mamica? — Kaj me zares ne vidiš? Kuku-kuku —« se je zasmejala Mikica. Letela je k mamici — letela. Toda čim bliže je prihajala, bolj jo je bilo — strah. Nenadoma se je mamice zbala in — odletela, odletela. Saj metuljčki se bojijo ljudi, saj metuljčki se bojijo ljudi —. In Vidka se je bala in Lenčice se je zbala in Ančice se je zbala. Ker je bila metuljček.

Kuku-kuku — pri srčku pa ji je bilo tako hudo — hudo — — —

Letela je čez travnik za drugimi metuljčki in jih klicala: »Ljubi moji metuljčki, plavčki, cekinčki!«

3.

Čim dalje je letela, tem lepše je vse okoli nje dišalo. Od nekod so zadišale vijolice, od drugod šmarnice, pa zopet trobentice, pa marjetice.

Srečal jo je plavček, ubog in majhen, pomahnil ji je s trepalnicami in ji zaklical: »Po kateri cestici pa plavaš — po kateri?«

»Po kateri cestici,« se je začudila Mikica, »kaj so v zraku tudi cestice?«

»Kakšen metuljček pa si, da tega ne veš. Jaz se peljem po vijoličasti. Kmalu bom iz vijolic pil medek. Jaz pijem najrajši vijoličastega, ker najlepše diši. Kakšnega pa ti najrajši piješ — kakšnega?«

»Jaz? — Še ne vem. Ravno zdaj premišljam.«

»Ti si pa zares neumen metuljček,« je zaklical plavček, zaveslal hitreje s perutki in odletel. Mikica je slišala, kako se je smejal.

Sapica je zapihala in še močneje je zadišalo po vijolicah, šmarnicah, trobenticah in marjeticah.

»Ah, saj to so tiste cestice, po katerih se metuljčki vozijo. Če se pelješ po vijoličasti, prideš do vijolic — če se pelješ po trobentični, prideš do trobentic,« je pomislila Mikica Mokica. »Jaz se bom peljala po trobentični.«

Zaveslala je s perutki v tisto stran, od koder je dišalo po trobenticah.

4.

Metuljčki so se razkropili in obletavali rožice, kakor bi ringaraja okoli njih plesali. Tu pa tam so se dvignili trije, štirje v sončne višave, se obletavali in še veseleje ringaraja plesali. In peli so. Zares. Metuljčki so peli s tankim, tankim glasom, peli tako lepo, da je Mikica na mamico čisto pozabila.

Trije rumeni, veliki, so peli visoko, visoko v zlatem ozračju:

Le v sončku se vrtimo,
veselo poskočimo,
pa medka se napijmo,
saj enkrat le živimo.«

Štirje cekinčki pa so jim odgovarjali:

»Oj sijaj, sijaj, sončece,
oj sončece zlató.
Ko bodo umrle rožice,
metuljčkov več ne bo.«

Plavčkov pa je bilo kar cel roj in so venomer kričali, seveda po človeško bi rekli skoraj cvilili:

»Vse polno zlata,
vse polno medu —
napijmo se ga,
juhejsa, juhu — —«

Mikica je udarila močneje s perutki. Ploskala jim je. Letela je k cekinčkom. Cekinčke je imela vedno najrajši.

»Ljubi cekinčki, dragi cekinčki, dobri cekinčki,« jim je že naprej klicala. »Vas sem imela vedno najrajši, še takrat, ko sem bila mamina punčka. Saj veste, ko ste po našem vrtu letali.«

Cekinčki so jo začudeno pogledali in ji zapeli:

»Kdo pa je metuljček ta,
kdo pa je metuljček ta?
Modro kapico ima,
modro kapico ima — — —«

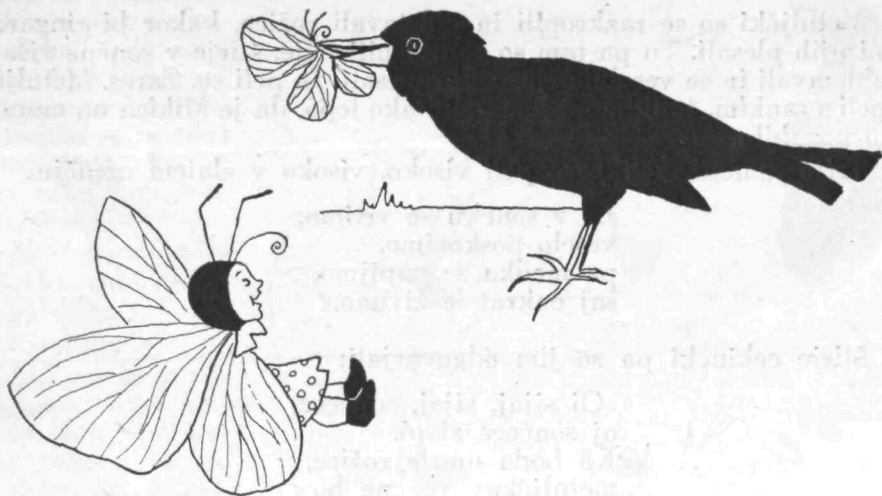
»Mikca Mokca sem!« In Mikica je zletela v ringaraja. In zaplesala je tako, da je kar kozolčke v zraku preobračala. Strašno je bilo lepo. Perutke so ji kar bliskale pred očmi. Kakor zlate svetinjice.

Cekinčki so spet zapeli:

Kdo pa je metuljček ta,
kdo pa je metuljček ta?
Prav nihče ga ne pozna,
modro kapico ima — — —«

»Mamica mi pravi Mikica, atek pa Mokica,« jim je odgovorila.

»Kakšen atek, kakšna mamica,« so se gromko zasmejali cekinčki. »Saj metuljčki nimamo atkov ne mamic, ne bratcev, ne sestic. Vsi se imamo enako radi. Hišica nam je ves svet, nebo je naša strehica. Ti si pa zares neumen metuljček.«

»Ne marate me, ker nisem cekinček,« je vzdihnila Mikica, »zato me ne marate, ker imam modro kapico.«

Takrat pa so cekinčki strašno zakričali. Nekaj ogromnega, črnega, grozanskega je mahnilo, udarilo, zažvižgalo. Ozračje se je tako streslo, da se je uboga Mikica kar prekucnila in ni mogla dobiti sape.

Eden izmed cekinčkov je zajokal, zajokal tako bridko, tako močno, da je zajokala tudi Mikica.

Velik črn ptič je letel mimo, kavsnil cekinčka in ga pojedel. Cekinčki so bežali, bežali, kar so jih perutke nesle — vsak po svoji cestici — vsak k svoji rožici.

Tudi Mikica je bežala, zavila na trobentično cestico — in letela, letela — — —

Perutke so jo že bolele, tako močno bolele, da je z njimi komaj še mahala.

Zadišalo je močneje po trobenticah, da je bila Mikica kar omamljena. Sončna reber pod njo je bila vsa rumena: trobentica pri trobentici.

Vsa trudna se je spustila Mikica na trobentico.

»Ubogi cekinček,« je vzdihnila, »kar kavsnil ga je in pojedel.«

Ne daleč od nje so plesale v sončnem žarku enodnevnice in pele:

»Vrtimo se, vrtimo,
saj le en dan živimo,
saj le en dan živimo — — —«

(Dalje.)

F. S. Finžgar

Hudournikova miška

I.

Hudournik je ptica. Ali jo poznate? — No, kaj se spogledujete? Nikar ne mislite, da vam bom tega ptiča opisoval jaz. Kaj še! Zato hodite v šolo, zato trgajte hlače in knjige, si packate prste s tinto, da se kaj naučite. Le vprašajte v šoli po ptiču hudourniku. Ko vam ga pokažejo in opišejo, si ga dobro zapomnite, če ne bo cvek in še leskovo olje za nameček.

Tisti Hudournik, ki ga pa jaz dobro poznam, ni ptič, ampak človek. Res je že star, siv; ni gladkega lica, kot ste vi. Ves je zbrzdán po obrazu in zmrđan. Tak obraz pa ne zraste od slaščic in potic. Vsa taka lepota (vi seveda porečete grdoba) se naredi od dela in skrbi. Torej ta stari mož si je mislil: Vsa mladina ima počitnice. In še kako dolge! Sam čepim v mestu pri pisalni mizi, otroci in dijaki pa frče lepe poltne mesece po gorah in dolinah, da se kar kadi za njimi. »Ne boste si samo vi kaše pihali,« si izmisli ta stari mož. Mahne jo še on v gorenjske planine, si poišče zaveten kotiček in si začne tam tesati majhno bajtico. »Tukajle bom tudi jaz počival, se grel na soncu, dihal planinski zrak, pil mleko in jedel žgance.« Rečeno, storjeno. Toda kakor v življenju sploh, je imel mož smolo tudi pri tesanju bajte. Kadar koli jo je urezal v planine, — na, vselej dež, ploha, grom. Kmetje v dolini so opazovali moža, kako hodi s krivo palico in oprtnikom po stezi proti planini. In za čuda. Kadar koli se je prikazal, se je kar hitro pooblačilo, za Triglavom zagrmelo — in usula se je ploha, da ne zlepa take. Zato so